

**JAAARREKENING 2024
VLAAMSE
GEMEENSCHAPS-
COMMISSIE**

INHOUDSTAFEL

DEEL I. : VERKLARENDE NOTA

Hoofdstuk 1. INLEIDING	4
1. <i>Algemeen</i>	4
2. <i>Nieuw begrippenkader en beleidsindeling</i>	4
3. <i>Evenwichtsvoorwaarden</i>	6
4. <i>Gecumuleerd budgettair resultaat (vorig dienstjaar) en toepassingen</i>	6
Hoofdstuk 2. STRATEGISCH MEERJARENPLAN	7
Hoofdstuk 3. TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING	25
1. <i>Exploitatiebudget</i>	25
1. <i>Personeelsuitgaven</i>	26
2. <i>Werkingskosten</i>	26
3. <i>Overdrachten (subsidies)</i>	26
4. <i>Exploitatie-ontvangsten</i>	27
2. <i>Functionele en economische indeling van exploitatie-uitgaven</i>	29
1. <i>Functionele indeling</i>	29
2. <i>Economische indeling</i>	30
3. <i>Investeringsbudget</i>	31
1. <i>Investeringen in eigen infrastructuur</i>	32
2. <i>Investeringssubsidies</i>	35
3. <i>Investeringsontvangsten</i>	36
4. <i>Financiering</i>	37
5. <i>Bestemde gelden</i>	38
6. <i>Financieel evenwicht</i>	39
DEEL II. : BBC RAPPORTERING.....	1
DEEL 2.1 : BELEIDSEVALUATIE.....	2
DEEL 2.2 : FINANCIËLE NOTA.....	36

2.2.1 Doelstellingenrekening (J1)

2.2.2 Staat van het financieel evenwicht (J2)

2.2.3 Realisatie kredieten (J3)

2.2.4 Balans (J4)

2.2.5 Staat van opbrengsten en kosten (J5)

DEEL 2.3 : TOELICHTING..... 49

2.3.1 Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard (T1)

2.3.2 Ontvangsten en uitgaven naar economische aard (T2)

2.3.3 Investeringsprojecten (T3)

2.3.4 Evolutie van de financiële schulden (T4)

2.3.5 Toelichting bij de balans (T5)

2.3.6 Financiële risico's

2.3.7 Waarderingsregels

2.3.8 Niet in de balans opgenomen rechten en plichten

2.3.9 Verklaring materiële verschillen

2.3.10 Toelichting over de kosten, opbrengsten, uitgaven en ontvangsten met een buitengewone invloed op het budgettair resultaat van het boekjaar en het overschot of tekort van het boekjaar

2.3.11 Overzicht overgedragen aanwendungen

2.3.12 Overzicht overgedragen kredieten en financieringen

DEEL III. : DOCUMENTATIE

Deel I.: VERKLARENDE NOTA

Jaarrekening 2024

Hoofdstuk 1. INLEIDING

1. Algemeen

De jaarrekening bevat een beleidsevaluatie, een financiële nota en een toelichting. In de toelichting worden onder meer de grootste of belangrijkste realisaties in de jaarrekening aangeduid. Als achtergrondinformatie wordt ook nog aanvullende documentatie beschikbaar gesteld aan de raadsleden. Deze documentatie wordt eveneens ter beschikking worden gesteld via de website van de VGC <https://www.vgc.be/wie-zijn-wij/meerjarenplan-2022-25>

Voorliggende jaarrekening is de derde jaarrekening 'nieuwe stijl':

- Opgemaakt volgens het meest recente BBC-beleidskader;
- Jaarevaluatie (inhoudelijk + financieel) van het plan "Brussel maken we samen".

Net zoals bij onze beleidsrapporten, gaan we veel verder dan de minimale verplichte rapportering. De wettelijke BBC-schema's zijn terug te vinden in deel 2 BBC-rapportering. Met dit eerste deel, de verklarende nota, proberen we op een transparante manier tegemoet te komen aan de informatiebehoefte van de raadsleden. We hernemen ook een deel van de info die terug te vinden is in de documenten van het meerjarenplan.

2. Nieuw begrippenkader en beleidsindeling

Binnen de BBC zijn er kredieten voor **exploitatie** en **investeringen**. Onder exploitatie verstaan we alle uitgaven en ontvangsten die gewoonlijk één of meerdere keren per jaar voorkomen en die te maken hebben met de gewone werking van het bestuur. De investeringen omvatten alle ontvangsten en uitgaven die invloed hebben op de omvang, de waarde of de instandhouding van het patrimonium van het bestuur of de gesubsidieerde instantie, behalve de gewone onderhoudswerkzaamheden. De derde indeling is de **financiering**. Dit gaat over alle ontvangsten en uitgaven voor leningen en leasings, toegestane leningen en betalingsuitstel, ontvangen borgtochten en kapitaalswijzigingen.

Exploitatie, investeringen en financiering vormen samen het **MAR** (minimum algemeen rekeningstelsel) van de VGC. Het MAR is gekoppeld aan de beleidsindeling (de beleidsdomeinen, -velden en -items) en het strategisch kader (doelstellingen, acties en actieplannen). Dit gebeurt aan de hand van budgetsleutels. Dit zijn unieke combinaties van een beleidsitem, een algemene rekening en actie of actieplan. Deze budgetsleutels vervangen als bouwstenen van het budget de vroegere begrotingsartikels met dit belangrijke verschil dat ze als dusdanig niet opgenomen worden in het MJP. Het inhoudelijk kader dat vroeger in belangrijke mate geboden werd door de (toelichting bij) begrotingsartikels zal nu bestaan uit de strategische nota.

Ook de jaarrekening volgt de beleidsindeling op van het initiële meerjarenplan nl. beleidsdomeinen en beleidsvelden. Deze laatste zijn wettelijk vastgelegd terwijl de beleidsdomeinen grotendeels gebaseerd zijn op het organogram van de administratie van de VGC.

Overzicht beleidsvelden

Algemene financiering

0010: Algemene overdrachten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus

0030: Financiële aangelegenheden

0040: Transacties in verband met de openbare schuld

0090: Overige algemene financiering

Beleidsdomein Algemene zaken

0100: Politieke organen

0110: Leidend ambtenaar

0111: Financiële diensten

0112: Personeelsdienst en vorming
0113: Archief
0115: Welzijn op het werk
0119: Overige algemene diensten
0190: Overig algemeen bestuur
0610: Gebiedsontwikkeling

Beleidsdomein Cultuur, jeugd en sport

0702: Schouwburg, concertgebouw, opera
0703: Openbare bibliotheken
0705: Gemeenschapscentrum
0739: Overig kunst- en cultuurbeleid
0740: Sportsector- en verenigingsondersteuning
0741: Sportpromotie- en evenementen
0742: Sportinfrastructuur
0749: Overig sportbeleid
0750: Jeugdsector- en verenigingsondersteuning
0751: Dienstverlening gericht op kinderen en jongeren
0752: Infrastructuur en faciliteiten ten behoeve van kinderen en jongeren
0759: Overige activiteiten met betrekking tot jeugd

Beleidsdomein Onderwijs en vorming

0801: Buitengewoon basisonderwijs
0815: Buitengewoon secundair onderwijs
0860: Centra voor leerlingenbegeleiding
0862: Huisvesting voor schoolgaanden
0869: Overige ondersteunende diensten voor het onderwijs
0889: Ondersteunende diensten voor het algemeen onderwijsbeleid

Beleidsdomein Welzijn, gezondheid en gezin

0902: Integratie van personen met vreemde herkomst
0909: Overige verrichtingen inzake sociale beleid
0911: Diensten en voorzieningen voor personen met een handicap
0940: Jeugdvoorzieningen
0944: Preventieve gezinsondersteuning
0945: Kinderopvang
0951: Dienstencentra
0959: Overige verrichtingen betreffende ouderen
0983: Andere verpleeg- en verzorgingsinrichtingen
0985: Gezondheids promotie en ziektepreventie

3. Evenwichtsvoorwaarden

De BBC kent 2 officiële evenwichtsvoorwaarden.

- Het **Beschikbaar Budgettair Resultaat** is een **korte termijn evenwichtsvoorwaarde** of toestandsevenwicht. Het betreft de som van alle uitgaven en ontvangsten in het exploitatie- en investeringsbudget evenals de financiering ervan (leningen). Er wordt ook rekening gehouden met het historisch opgebouwde ‘werk-kapitaal’. Het Beschikbaar Budgettair Resultaat (BBR) **moet elk jaar positief zijn**.
- De **Autofinancieringsmarge (AFM)** is een **lange termijn evenwichtsvoorwaarde** die nagaat of een bestuur structureel in evenwicht is. De AFM wordt berekend door van het exploitatiebudget (waarin de rentekost al zit) ook nog eens de netto-kapitaalsaflossingen af te trekken (op die manier is de volledige leningslast verrekend). De AFM gaat dus na of een bestuur voldoende marge genereert uit de courante werking om de leningslasten te dragen.
Wettelijk gezien moet de AFM in het MJP 2022-2025 **enkel positief zijn in het jaar 2025**. We bereiken echter een situatie waarbij dat de AFM elk jaar positief is. Op die manier wordt gezorgd voor een buffer om toekomstige (geplande) kosten en (niet geplande) risico's op te vangen.

Omdat het bestemmen van middelen in een aantal gevallen een dwingend karakter heeft, moeten zowel het Beschikbaar Budgettair Resultaat vóór bestemde gelden als het Beschikbaar Budgettair Resultaat na bestemde gelden in de juiste context worden geplaatst (zie schema J2).

Een toelichting mbt beide evenwichtsvoorwaarden is terug te vinden in dit document onder hoofdstuk 3 (ic. Financieel evenwicht).

4. Gecumuleerd budgettair resultaat (vorig dienstjaar) en toepassingen

D.i. het saldo van alle ontvangsten en uitgaven van een lopend boekjaar, vermeerderd met het saldo van de vorige boekjaren.

Het gecumuleerd budgettair resultaat van 2021 werd in het initiële meerjarenplan (invoering BBC bij de VGC) geraamd op 129,62 miljoen EUR. Op basis van de eerste gegevens van de rekening 2021, nog opgemaakt volgens de standaarden van de NGB (Nieuwe Gemeentelijke Boekhouding) werd dit bij de eerste aanpassing van het meerjarenplan (AMJP1), verhoogd tot 156,05 miljoen EUR. Bij AMJP2 werd het resultaat 2021, in functie van nieuwe gegevens en in overleg met ABB (Vlaamse Gemeenschap), opnieuw gecorrigeerd. Na deze diverse boekhoudkundige rechtzettingen werd het gecumuleerde budgettaire resultaat 2021 (voor bestemde gelden) 154,75 miljoen EUR.

Volgens dezelfde logica werd bij de eerste aanpassing van 2023 het resultaat van het begrotingsjaar 2022 verwerkt. Op basis van de gegevens van de jaarrekening 2022 (voor de eerste keer opgemaakt volgens de BBC-standaarden) werd het gecumuleerde budgettaire resultaat, voor bestemde gelden, geraamd op 135,92 miljoen EUR. Na bestemde gelden werd het resultaat geraamd op 66,1 miljoen EUR. Voor 2023 bedroeg het gecumuleerd budgettair resultaat (voor bestemde gelden) 162,41 miljoen EUR. Na bestemde gelden bedraagt het resultaat 78,89 miljoen EUR.

Voor 2024 bedraagt het gecumuleerd budgettair resultaat (voor bestemde gelden) 183,51 miljoen EUR. Na bestemde gelden bedraagt het resultaat 87,67 miljoen EUR.

Het gecumuleerd budgettair resultaat is geen ‘vrij beschikbaar’ overschot. Het moet in deze worden voorbehouden voor de uitbetaling of de financiering (eigen middelen, opgenomen leningen, subsidieontvangsten, ...) van de tot en met het boekjaar 2024 aangegane verbintenissen of geplande (investerings)uitgaven door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en waarvan de facturatie/uitbetaling later, in de loop van het meerjarenplan (en zelfs later), wordt verwacht. Het beschikbaar budgettair resultaat geeft dus weer of er voldoende middelen zijn om de uitgaven te betalen. Het gebudgetteerde resultaat moet daarom in elke periode positief zijn.

Een aanvullende toelichting is terug te vinden in dit document onder hoofdstuk 3 (ic. Financieel evenwicht).

Hoofdstuk 2. STRATEGISCH MEERJARENPLAN

Het **strategisch meerjarenplan** (SMJP) 2021-2025 bestaat uit zeven beleidsdoelstellingen. Die zeven doelstellingen en de daaraan gekoppelde actieplannen en acties vormen het inhoudelijke raamwerk van het meerjarenplan en geven aan welke toekomstvisie de VGC heeft voor Brussel. Ze vertalen de missie en de beleidsambities in het bestuursakkoord van de VGC naar verschillende niveaus.

- De **beleidsdoelstellingen** geven richting op langere termijn. De beleidsdoelstellingen gelden voor de hele legislatuur. Ze vormen het kader voor alle onderliggende actieplannen en acties.
- De **actieplannen** tonen hoe de VGC haar beleidsdoelstellingen wil bereiken en welke doelstellingen gerealiseerd moeten worden met het oog op de overkoepelende beleidsdoelstellingen. De actieplannen zijn de grote bouwblokken voor het beleid. Daarom zullen ze tijdens de looptijd van het plan niet snel veranderen. De actieplannen vormen het kader voor de acties.
- De **acties** geven aan wat de VGC concreet wil doen om haar beleidsdoelstellingen te bereiken. Ze kunnen daarom in de loop van de komende jaren evolueren of bijgesteld worden, als dat nodig blijkt.

Onderstaande tabel geeft een gesynthetiseerd overzicht van alle prioritaire beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties (cfr. het strategische meerjarenplan) die worden opgenomen in de BBC ter uitvoering van het bestuursakkoord. Het College opteerde om alle acties prioritair te maken, wat betekent dat alle acties zichtbaar zijn. Alle acties worden inhoudelijk opgevolgd en, daar waar dit van toepassing is, ook financieel opgevolgd.

Het volledige strategisch meerjarenplan en alle informatie over de totstandkoming ervan is terug te vinden op de website van de VGC <https://www.vgc.be/wie-zijn-wij/meerjarenplan-2022-25>

Beleidsdoelstellingen	Actieplan	Acties	Omschrijving	
01 Brusselaars kunnen hun talenten maximaal ontwikkelen	AP11		Flankerend onderwijsbeleid Via een flankerend onderwijsbeleid versterkt de VGC gelijke onderwijskansen en de toegang tot het Nederlandstalig onderwijs	
			ACT111	Het Onderwijscentrum Brussel zet in op de professionalisering van stadsleerkrachten met focus op de volgende thema's: taalonderwijs Nederlands, meertaligheid, STEM, ouderbetrokkenheid, armoedebeleid, diversiteit en digitale vaardigheden. Deze kwaliteitsondersteuning verhoogt de onderwijsslaagkansen van alle leerlingen.
			ACT112	De VGC ontwikkelt, bundelt en deelt expertise over onderwijs in een diverse en meertalige omgeving (urban education), met ruimte voor ondersteuning en professionalisering.
			ACT113	De VGC neemt initiatieven om alle leerlingen tijdens de schooluren een brede, participatieve en interactieve leeromgeving te bieden via samenwerking met externe partners.
			ACT114	De VGC neemt initiatieven om de overgangen in de onderwijsloopbaan van leerlingen vlotter te laten verlopen
			ACT115	De schooluitval en de ongekwalificeerde uitstroom dalen door een passend begeleidingsaanbod te ontwikkelen en te ondersteunen, binnen en buiten de school. Er gaat extra aandacht naar studiekeuze en de verbinding met de arbeidsmarkt.
			ACT116	De VGC zet in op het behoud en de uitbreiding van de onderwijscapaciteit en investeert in de bouw en de verbouwing van scholen. We willen in deze legislatuur minimum twee nieuwe campussen voor basis- en secundair onderwijs realiseren in samenwerking met partners.
			ACT117	De inrichting en uitrusting van de school- en leeromgeving wordt duurzaam en kwaliteitsvol aangepast door projecten als Buitenspel, ICT-uitrusting, energiezorg, STEM, inrichting van school- en klasbibliotheken, zodat leerlingen en leerkrachten kunnen beschikken over eigentijdse lesmaterialen en een aangepaste leeromgeving.
ACT118	De VGC biedt ondersteuning bij de uitvoering van het Vlaamse inschrijvingsdecreet.			

AP12	Wegwerken blinde vlekken onderwijs	De VGC engageert zich om blinde vlekken in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel weg te werken	ACT121	De VGC richt met de scholen Kasterlinden en Zaveldal buitengewoon onderwijs in dat complementair is aan het reeds bestaande aanbod.
	ACT122	De VGC werkt aan de uitbouw van een schoolaanvullend, schoolvervangend en integraal aanbod voor leerlingen met specifieke zorgnoden op basis van de resultaten en de aanbevelingen uit het te voeren onderzoek.		
	ACT123	Kasterlinden biedt met het internaat een veilig en stimulerend leer- en leefklimaat dat aangepast is aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften		
	ACT124	Het CLB N-Brussel ondersteunt de ontwikkeling van leerlingen tijdens hun schoolloopbaan. Het CLB N-Brussel ontwikkelt expertise over en heeft specifiek aandacht voor grootstedelijke uitdagingen en netwerken.		
	ACT125	De VGC zorgt voor beter en meer inclusief onderwijs via de uitbouw van het Ondersteuningsnetwerk Kasterlinden en stemt de werking af op de andere ondersteuningsmogelijkheden voor het Nederlandstalig onderwijs.		
AP13	Leerkansen Brusselaars	Brusselaars krijgen meer leerkansen en kunnen levenslang en levensbreed leren in Brussel	ACT131	Het aanbod voor volwassenen en jongvolwassenen biedt reële kansen op tewerkstelling via specifieke trajecten en diverse vormen van leren en werkervaring.
	ACT132	Met de steun van de VGC biedt het volwassenenonderwijs een passend aanbod aan leerders om hun maatschappelijke positie te versterken.		
	ACT133	Leerders kunnen rekenen op studie- en loopbaanbegeleiding en advies op maat.		
	ACT134	De gemeenschapscentra en de Nederlandstalige organisaties uit het cultuur-, jeugd- en sportnetwerk hebben een uitgebreid educatief aanbod dat Brusselaars de kans geeft om zichzelf te ontwikkelen in hun buurt.		

AP14	Aantrekken talent N-netwerk	We trekken (Brussels) talent aan in het N-netwerk en zorgen voor de nodige ondersteuning	ACT141	Opgroeien in Brussel' ondersteunt medewerkers van kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning. Zo verhoogt de pedagogische kwaliteit.
	ACT142	We nemen initiatieven om het tekort aan zorgprofessionals en kinderbegeleiders te verminderen. We maken scholieren en studenten warm voor een opleiding in de zorg en we ondersteunen zijinstromers en (startende) zorgprofessionals.		
	ACT143	Beroepskrachten uit het Nederlandstalige cultuur-, jeugd- en sportnetwerk krijgen ondersteuning via vorming, overleg en kennisdeling		
	ACT144	Het onderwijs heeft nood aan voldoende kwaliteitsvol onderwijspersoneel. Daarom ontwikkelen we sensibiliserende initiatieven én inhoudelijke begeleiding om Brusselse scholieren warm te maken voor het lerarenberoep, om studenten van de lerarenopleiding voor te bereiden en toe te leiden naar scholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel en om (startende) leerkrachten in het onderwijs te ondersteunen. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor zijinstromers.		
	ACT145	We zetten gezamenlijke acties op om het N-netwerk te ondersteunen om een divers team van gekwalificeerde dienstverleners en professionals te vinden en te behouden. We stimuleren praktijk- en Brusselkennis in de opleidingen.		
AP15	Naar waarde schatten engagement Brusselaars	We schatten het engagement van Brusselaars naar waarde en ondersteunen waar mogelijk	ACT151	Vrijwilligers groeien door een vrijwilligersbeleid op maat.
	ACT152	We stimuleren en ondersteunen organisaties om vrijwilligers aan te trekken, om te werken met vrijwilligers en om hun vrijwilligersbestand meer divers te maken.		
	ACT153	Vrijwilligerswerk blijft een hefboom voor Brusselaars in maatschappelijk kwetsbare situaties.		
	ACT154	We zetten meer Brusselaars aan om een engagement op te nemen. We maken zichtbaar wat ze voor elkaar doen.		

**02 Brussel is een kind-
en jeugdriendelijke
stad**

AP21	Voldoende ruimte kinderen en jongeren	
	Kinderen en jongeren krijgen voldoende ruimte in de stad	
	ACT211	Lokale en regionale jeugdorganisaties krijgen steun als vrijplaatsen waar jongeren zelf verantwoordelijkheid nemen voor kinderen en voor elkaar.
	ACT212	We ontwikkelen een speelbeleid met speelimpulsen voor kinderen.
	ACT213 ACT214	We blijven investeren in jeugdinfrastructuur voor kinderen, jongeren en hun organisaties. We ondersteunen jongeren in hun experimenten, autonomie en ondernemerschap.
AP22	Dialoog kinderen en jongeren	
	Dialoog met kinderen en jongeren vormt een rode draad in het beleid van de VGC	
	ACT215	Organisaties die werken met kinderen en jongeren, werken impactgericht en zetten kansen van kinderen en jongeren centraal.
	ACT221	We gaan op zoek naar de stem van kinderen en jongeren die te weinig worden gehoord en we gaan met hen aan de slag.
	ACT222	De VGC-jeugdraad fungeert als spreekbuis en megafoon van de stem van Brusselse kinderen, jongeren en hun organisaties.
AP23	Focus kinderen en jongeren in kwetsbare situaties	
	Focus op kinderen en jongeren in kwetsbare situaties	
	ACT223	We ontwikkelen een gezamenlijke communicatie-informatiestrategie naar kinderen en jongeren.
	ACT231	Gezinnen in kwetsbare situaties kunnen vanaf de zwangerschap terecht in een nabij en goed afgestemd aanbod dat ondersteuning biedt op alle levensdomeinen
	ACT232	Via intersectorale samenwerking versterken we de positie van kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie. We besteden bijzondere aandacht aan bruggen bouwen tussen welzijn, onderwijs, gezin en jeugd.

AP24	Aanbod kinderopvang en gezinsondersteuning	Gezinnen met jonge kinderen vinden hun weg naar het aanbod kinderopvang en gezinsondersteuning	ACT241 De VGC breidt de capaciteit aan kinderopvang met inkomenstarief uit.
			ACT242 We stimuleren de sociale functie van kinderopvang en zorgen voor maximale toegankelijkheid en zichtbaarheid via het Lokaal Loket Kinderopvang Brussel.
			ACT243 We breiden de capaciteit aan preventieve gezins- en opvoedingsondersteuning uit door de lokale werking van het Huis van het Kind Brussel te versterken.
			ACT244 We investeren in de bouw van kinderdagverblijven en locaties van het Huis van het Kind en stimuleren de bouw van meer multifunctionele infrastructuur.
			ACT245 We stimuleren projecten rond gezinsondersteuning om meer aan de behoeften van gezinnen met jonge kinderen te kunnen beantwoorden.
AP25	Afstemmen opvangaanbod en vrijetijdsaanbod	De VGC stemt het opvangaanbod en het vrijetijdsaanbod op elkaar af en neemt voor het opvangaanbod haar lokale regierol op	
			ACT251 De VGC werkt aan meer afstemming en aan een betere toegankelijkheid van het vrijetijds- en opvangaanbod. We stemmen de verschillende initiatieven van het vakantieaanbod meer op elkaar af, om een gespreid en toegankelijk aanbod te realiseren.
			ACT252 De VGC ondersteunt en organiseert een vrijetijdsaanbod met jaarateliers, vakantieateliers en een uitgebreid beweeg- en sportaanbod voor kinderen en jongeren.
			ACT253 De VGC ondersteunt en bevordert de kwaliteitsvolle werking van de buitenschoolse en binnenschoolse opvang.
			ACT254 De VGC organiseert speelpleinen, in samenwerking met de scholen, verspreid over het gewest.
			ACT255 Het Onderwijscentrum Brussel ondersteunt de speelpleinen op basis van een kwaliteitsscharter met bijzondere aandacht voor speelkansen, taalstimulering, ouderbetrokkenheid en inclusie.
		ACT256 We moedigen Brusselse jongeren aan om als animator aan de slag te gaan. We ondersteunen hen met competentieontwikkeling, omkadering en vorming.	

**03 We bouwen mee
aan een meertalig
Brussel**

AP26	Hervormen bredeschool- werking We hervormen de brede- schoolwerking om nog meer kinderen, jongeren en gezin- nen te bereiken in Brussel	ACT261	We stellen een duurzaam en helder beleids- en subsidiekader op voor de ondersteuning van de brede scholen.
		ACT262	Brede scholen werken via een buurtgericht netwerk aan ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren in een brede leer- en leefomgeving. Brede scholen blijven ook een belangrijke hefboom voor kinderen en jongeren in kansarmoede.
		ACT263	We zorgen voor een structurele ondersteuning van de brede scholen en hun coördinatoren.
AP27	Studentenstad vol opportu- niteiten Studenten ervaren Brussel als een studentenstad vol op- portunities	ACT271	De VGC onderneemt acties om studenten te ondersteunen tijdens hun studieperiode.
		ACT272	De VGC moedigt studenten aan om de troeven van hun stad te ontdekken en verbinding te maken met de stad.
AP31	Versterken bekendheid Ne- derlandstalig netwerk We versterken de bekendheid en de uitstraling van een open Nederlandstalig netwerk in Brussel	ACT311	Brusselaars en organisaties kennen het bestaande aanbod van het N-netwerk.
		ACT312	De Brusselaar wordt toegeleid naar het Nederlandstalige aanbod.
		ACT313	Het N-logo is een herkenbaar kwaliteitslabel dat verbondenheid creëert tussen Nederlandstalige instellingen, organisaties en initiatieven.
		ACT314	We werken aan de positieve beeldvorming van Brussel als woon-, leef- en leerstad.
		ACT315	BRUZZ zorgt er als kwalitatief mediamerk voor dat zoveel mogelijk Brusselaars zich betrokken voelen bij wat er in hun stad gebeurt. BRUZZ wakkert hun enthousiasme voor Brussel aan.

AP32	<p>Ondersteunen kennis en gebruik Nederlands We ondersteunen de kennis en het gebruik van het Nederlands om de groeikansen van alle Brusselaars te versterken</p>	<p>ACT321 We werken drempels weg en we creëren kansen voor iedereen die in Brussel Nederlands wil leren. Anderstalige Brusselaars van alle leeftijden vinden hun weg naar en kunnen gebruikmaken van een breed aanbod aan leer- en oefenkansen Nederlands.</p> <p>ACT322 Diensten en organisaties uit het N-netwerk krijgen ondersteuning en begeleiding op maat rond het aanbieden van een Nederlandstalige dienstverlening.</p> <p>ACT323 Om Brusselaars sterker te maken in het Nederlands, ondersteunt de VGC taalstimulering in een niet schoolse context. Het gaat om de ontwikkeling van ondersteunende materialen, tools en vorming en andere initiatieven rond taalstimulering</p> <p>ACT324 Specifiek voor anderstalige nieuwkomers en anderstalige leerlingen met hoge noden op het vlak van taalvaardigheid Nederlands, organiseren we tijdens de vakantie een rijk en divers aanbod van taalstimulerende activiteiten.</p> <p>ACT325 We dragen bij aan een positief klimaat rond het gebruik van het Nederlands in het meertalige Brussel en promoten het Nederlands als hefboom.</p>
AP33	<p>Ondersteunen meertalige taalontwikkeling We ondersteunen de meertalige taalontwikkeling van Brusselaars</p>	<p>ACT331 We ontwikkelen een beleid rond een meertalig aanbod, meertalige praktijken en meertalige communicatie met respect voor het Nederlands en aanpasbaar aan de noden van elke sector en doelgroep.</p> <p>ACT332 We ondersteunen initiatiefnemers die vormen van meertalig onderwijs en meertalig opvoeden willen ontwikkelen.</p> <p>ACT333 We nemen initiatieven en ontwikkelen ondersteunende materialen, tools en vorming over omgaan met meertaligheid in en buiten de school.</p> <p>ACT334 Ouders krijgen informatie en ondersteuning rond meertalige taalontwikkeling.</p> <p>ACT335 De lerarenopleidingen krijgen ondersteuning om een werking rond meertaligheid uit te bouwen.</p> <p>ACT336 Bibliotheken ontwikkelen een visie en een werking rond meertalige collecties en activiteiten.</p>

**04 We betrekken alle
mogelijke Brusselaars
bij het vormgeven van
ons beleid en aanbod**

		ACT337	De entiteiten Onderwijscentrum Brussel en Gezin nemen vanuit hun expertise een centrale rol op om het werkveld te ondersteunen rond het thema meertaligheid.
	N-aanbod spreekt meer inwoners aan		
AP41	Het N-aanbod spreekt meer inwoners aan		
		ACT411	De noden, wensen en interesses van Brusselaars bepalen het N-aanbod, dat ruimer en meer divers wordt.
		ACT412	We communiceren helder, laagdrempelig en op maat. Meer Brusselaars kennen het N-aanbod.
		ACT413	Iedere Brusselaar die dat wil, kan deelnemen aan het VGC-aanbod. We werken zoveel mogelijk drempels om te participeren weg.
		ACT414	Voor doelgroepen die nu minder bereikt worden, steken we een tandje bij. Via gerichte acties, vindplaatsgerichte werking en de inzet van brugfiguren vindt het N-aanbod beter aansluiting bij moeilijker bereikbare doelgroepen.
	Versterken samenleven in Brussel		
AP42	We versterken het samenleven in superdiversiteit in Brussel		
		ACT421	We helpen organisaties uit het N-netwerk die diversiteit willen verankeren in hun werking en in hun aanbod.
		ACT422	We versterken de stem van Brusselaars met een migratieachtergrond en we stimuleren dialoog rond samenlevingsuitdagingen.
		ACT423	We stimuleren diverse doelgroepen en hun organisaties om meer te participeren aan het N-netwerk.
		ACT424	We versterken de sociale mobiliteit door te investeren in de kansen van specifieke doelgroepen – onder meer Roma, LGBTQ+, nieuwkomers, vrouwen ... We ondersteunen initiatieven op maat van die doelgroepen.
		ACT425	De VGC faciliteert, ondersteunt en versterkt het netwerk rond nieuwkomers en inburgeraars. Er is een warm onthaal binnen het N-netwerk.
		ACT426	De VGC versterkt een positieve beeldvorming van hoe diverse Brusselaars de stad vormgeven .

AP43	<p>Opvoeren strijd tegen armoede De strijd tegen armoede voeren we op</p>	<p>ACT431 De VGC gaat in gesprek met mensen die ervaring hebben met een leven in armoede en houdt rekening met hun perspectief.</p> <p>ACT432 De VGC ondersteunt buurtgerichte ontmoetingsplekken met een versterkend groepsaanbod waar mensen in armoede gemakkelijk terecht kunnen.</p> <p>ACT433 Mensen in armoede krijgen betere ondersteuning bij de toegang tot grondrechten, bijvoorbeeld via brugfiguren en vindplaatsgerichte initiatieven. Bijzondere aandacht gaat naar de situatie van kinderen, jongeren en gezinnen in armoede.</p> <p>ACT434 We nemen geïntegreerde initiatieven om kinderarmoede tegen te gaan en stellen daarvoor een kinderarmoedebestrijdingsplan op</p> <p>ACT435 Personen in armoede gebruiken de Paspartoe om deel te nemen aan het vrijetijdsaanbod.</p>
AP44	<p>Brussel samen met burgers en organisaties uit N-netwerk Brussel maken we samen met burgers en organisaties uit het N-netwerk</p>	<p>ACT441 Burgers en organisaties hebben inspraak in het beleid via toegankelijke werkvormen, afgestemd op verschillende doelgroepen.</p> <p>ACT442 We experimenteren met innovatieve manieren om participatie aan te moedigen. Zo ontwikkelen we een duurzaam participatiebeleid voor de VGC en haar organisaties.</p> <p>ACT443 We stimuleren en ondersteunen burgerinitiatieven en burgerprojecten.</p> <p>ACT444 De adviesorganen zijn klankborden voor het VGC-beleid. Ze zijn dynamisch en worden representatief samengesteld.</p>

05 Brussel is een bruisende en levendige stad, waar mensen zich met elkaar verbonden voelen

	Samenbrengen Brusselaars	
	We brengen Brusselaars samen in de stad, in hun buurt	
AP51		
		ACT511 Brusselaars gaan samen aan de slag met het geheugen van de stad, onder meer via de Erfgoedbank.
		ACT512 Het sociaal-culturele verenigingsleven, amateurkunstenorganisaties en nieuwe vormen van sociaal-cultureel werk brengen Brusselaars bij elkaar en smeden straffe samenwerkingsverbanden.
		ACT513 We brengen Brusselaars vooral tijdens de zomer samen in de publieke ruimte.
		ACT514 We zetten in op digitale ontmoeting en vrijetijdsbeleving om de toekomsttoets te doorstaan.
		ACT515 We ondersteunen de Brusselse N-bibliotheken in hun rol als derde plek waar alle Brusselaars vrij terechtkunnen voor verhalen, verschillende perspectieven, levenslang leren en ontmoeting.
		ACT516 We maken eenzaamheid zichtbaar en bespreekbaar en we brengen Brusselaars samen in verbindende projecten.
		ACT517 De VGC neemt haar regierol inzake lokaal cultuurbeleid op en zet in op samenwerking met én tussen de Brusselse gemeenten: het geheel is méér dan de optelsom van de delen.
	Ouderen maken mee de stad	
AP52		
		ACT521 Het ruime (vrijetijds)aanbod en -beleid voor ouderen vertrekt vanuit ouderenparticipatie.
		ACT522 We ondersteunen participatieve experimenten die aansluiting vinden bij de leefwereld van ouderen met een diverse achtergrond.
		ACT523 We verlagen de drempels die ouderen ervaren om deel te nemen aan cultuur en sport. Dat doen we onder meer via Paspartoe.

AP53	<p>Kosmopolitisch aanbod van cultuur, kunsten en erfgoed Brusselaars genieten van een kosmopolitisch aanbod van cultuur, kunsten en erfgoed</p>	<p>ACT531 Erfgoedactoren dragen zorg voor hun cultureel erfgoed en delen het met een ruim en divers publiek.</p> <p>ACT532 We brengen meer Brusselaars, vooral kinderen en jongeren, in contact met een breed palet aan kunst en cultuur.</p> <p>ACT533 We bieden startende kunstenaars, muzikanten en collectieven kansen om te innoveren.</p> <p>ACT534 De Brusselse N-bibliotheken vormen samen één geïntegreerd zichtbaar bibliotheeknetwerk dat inzet op innovatieve publiekswerking. Muntpunt geeft samen met het brede N-netwerk vorm aan zijn informatieopdracht.</p> <p>ACT535 We investeren (mee) in tijdelijke én duurzame ruimte voor artistieke productie en cultuur.</p> <p>ACT536 Meer Brusselaars – specifiek laaggeletterden en kinderen en jongeren – ontdekken en delen het plezier van het lezen.</p>
AP54	<p>Gemeenschapscentra waar Brusselaars mee vorm geven De gemeenschapscentra zijn plekken waar Brusselaars zelf mee vorm kunnen geven aan hun stad</p>	<p>ACT541 In de gemeenschapscentra ontmoeten Brusselaars elkaar, slaan ze de handen in elkaar en krijgen ze de ruimte om activiteiten op te zetten.</p> <p>ACT542 Iedere Brusselaar voelt zich welkom in het lokale gemeenschapscentrum dankzij een actief en warm onthaal.</p> <p>ACT543 Samen met de vzw's gemeenschapscentra werken we aan een goede verhouding tussen overheid, middenveld en betrokken Brusselaar. Een scherper inhoudelijk profiel en goed bestuur staan daarbij centraal.</p> <p>ACT544 We investeren verder in de infrastructuur van de gemeenschapscentra en bouwen ze waar mogelijk uit tot multifunctionele sites.</p> <p>ACT545 De gemeenschapscentra ontwikkelen een duurzame aanpak om te komen tot een meer inclusieve werking die de Brusselse diversiteit in brede zin weerspiegelt.</p> <p>ACT546 De gemeenschapscentra bundelen de krachten in straffe samenwerkingsverbanden rond specifieke bovenlokale thema's zoals publieksaanbod.</p>

<p>06 Brussel zorgt en beweegt</p>	<p>Investeren in duurzame stadsontwikkeling De VGC investeert in duurzame stadsontwikkeling voor en door Brusselaars</p>	<p>ACT551 We versterken de sociale cohesie in Brusselse wijken. We werken mee aan de voorbereiding en de uitvoering van Duurzame Wijkcontracten, ondersteunen geïntegreerde wijkwerkingen en werken stadsvernieuwingsprojecten mee uit.</p> <p>ACT552 We stimuleren gedeeld ruimtegebruik en ondersteunen initiatieven in de (semi)publieke ruimte. Zo verhogen we de aantrekkelijkheid en de leefbaarheid van de stad.</p> <p>ACT553 Via een reeks initiatieven rond leefomgeving en stadslandbouw maken we samen met verschillende partners een groen en blauw netwerk in Brussel.</p> <p>ACT554 We wisselen kennis en ervaring uit over stedelijk beleid met steden, gemeenten en kennis- en onderzoekscentra in de academische wereld.</p> <p>ACT555 We investeren in Europese partnerschappen en gaan op zoek naar Europese programma's om initiatieven van het Nederlandstalig werkveld in Brussel maximaal te ondersteunen.</p>
	<p>Sport brengt Brusselaars bij elkaar</p>	<p>ACT611 Sportverenigingen krijgen financiële en inhoudelijke ondersteuning, met extra aandacht voor competitiesport en de maatschappelijke rol van sport.</p> <p>ACT612 We zetten samen met de partners op het terrein zoveel mogelijk Brusselaars aan om levenslang te bewegen en te sporten.</p> <p>ACT613 We ondersteunen beweeg- en sportpraktijken die het aanbod verbreden, met aandacht voor een diversiteit aan initiatiefnemers en werkvormen.</p> <p>ACT614 We investeren in sportinfrastructuur.</p>
	<p>Brusselaar als vertrekpunt voor gezondheid, zorg en welzijn De Brusselaar is het vertrekpunt voor gezondheid, zorg en welzijn</p>	<p>ACT621 De zorgnoden van Brusselaars vormen de toetssteen van ons welzijns- en gezondheidsbeleid. Gebruikers geven het beleid mee vorm. We moedigen initiatieven aan die zijn uitgewerkt vanuit het perspectief van patiënten, mantelzorgers of hulpvragers.</p>

AP63

**Opsporen en aanvullen
leemtes zorgaanbod**

De VGC spoort leemtes in het
bestaande grootstedelijke
zorgaanbod op en vult die
aan

- ACT622 Welzijns- en zorgaanbieders wisselen kennis en ervaring uit. Ze bundelen de krachten wanneer het kan.
- ACT623 Hulp- en dienstverleningsorganisaties werken samen zodat mensen doeltreffend geholpen worden.
- ACT624 Zorgverleners en -organisaties kunnen goed inspelen op de enorme verscheidenheid van de Brusselaars, hun socio-economische achtergrond, etnisch-culturele identiteit, gender, seksuele oriëntatie, handicap, leeftijd. Cultuursensitief werken wordt meer gestimuleerd.
- ACT625 Brusselaars kunnen gezonde keuzes maken dankzij acties op maat die preventie en gezondheid bevorderen. Logo Brussel zet daarvoor zijn netwerkexpertise en -ondersteuning in.
- ACT631 We stimuleren initiatieven die meer Brusselaars helpen om hun sociale grondrechten op te nemen.
- ACT632 We maken gezondheidszorg toegankelijker voor kwetsbare doelgroepen. Gezondheidsproblematieken die kenmerkend zijn voor een grootstad krijgen extra aandacht. Zo verminderen we de sociale gezondheidsongelijkheden.
- ACT633 We versterken het hulpaanbod voor kinderen en jongeren. Jeugdhulpactoren in de ruime omgeving van kinderen en jongeren werken samen om op tijd te kunnen ingrijpen en om hulp te bieden.
- ACT634 Kinderen en jongeren met complexe hulpvragen krijgen betere ondersteuning. Jongeren in de jeugdhulp worden voorbereid op het volwassen leven.
- ACT635 Personen met een (vermoeden van) handicap zijn beter uitgerust voor een zo inclusief mogelijk leven.
- ACT636 De mentale weerbaarheid van Brusselaars verbetert. We zorgen voor laagdrempelige ontmoetingsplekken voor psychisch kwetsbare personen. Sensibiliserende, preventieve en taboedoorbrekende initiatieven staan voorop.
- ACT637 De Poolster, centrum voor ambulante revalidatie, ondersteunt kinderen met een leer- of ontwikkelingsstoornis en Brusselaars met gehoorproblemen.
- ACT638 Door experiment aan te moedigen zorgen we voor meer innovatie in de Brusselse zorgen- en welzijnssector.

**07 De VGC is een
wendbare en samen-
werkende overheid**

AP64	Zorg dichterbij Zorg komt dichterbij	ACT639	We investeren in arbeidszorg.
		ACT641	We verlagen de drempels naar informatie, advies en begeleiding. Welzijns- en zorgactoren zoeken vaker Brusselaars met zorg- en ondersteuningsnoden op in hun vertrouwde omgeving.
		ACT642	Rond Brusselaars met zorg- en ondersteuningsnoden bouwen we lokale zorgnetwerken. Hulp- en zorgverleners zijn georganiseerd via lokale welzijnscoördinatie. Ze zijn in zoveel mogelijk buurten aanwezig en vormen een aanspreekpunt voor Brusselaars en voor informele zorgkrachten.
		ACT643	De principes van buurtzorg vormen de leidraad voor de werking van de lokale dienstencentra en de woonzorgdiensten.
		ACT644	De lokale dienstencentra krijgen ondersteuning als lokale ankerpunten voor ouderen en voor mensen met extra zorgnoden.
		ACT645	We verbeteren de welzijns- en gezondheidsinfrastructuur.
AP71	Planning en uitvoering organisatiebeheer De VGC zorgt voor de planning en de uitvoering van het organisatiebeheer	ACT711	We ondersteunen en faciliteren de politieke en de bestuurlijke werking.
		ACT712	We zetten in op organisatieontwikkeling, aangepast aan een context en diensten in verandering. We versterken het kwaliteitsmanagement en pakken verbeterpunten en risico's voor de organisatie aan.
		ACT713	De verschillende talenten, kennis en netwerken binnen de VGC versterken elkaar. We stimuleren expertisedeling, wisselen informatie uit en werken samen in de VGC.
		ACT714	Het meerjarenplan 2021-2025, gekoppeld aan de BBC (Beleids- en Beheerscyclus), wordt een cruciaal plannings- en rapporteringsinstrument.
		ACT715	We verzamelen en analyseren cijfers en data om het beleid te versterken. We evalueren de tevredenheid van de gebruikers van onze diensten.

ACT716 We organiseren en optimaliseren het facilitair beheer met aandacht voor een centrale en decentrale werking.

ACT717 De VGC maakt van de duurzame ontwikkelingsdoelen haar toetsingskader en ontwikkelt daarvoor een visie voor implementatie. De VGC neemt een voorbeeldrol op het vlak van ecologisch handelen en duurzaam en ethisch beheer.

ACT718 De VGC biedt eenmalige steun aan organisaties, verenigingen en onderwijsinstellingen uit het Nederlandstalig werkveld in Brussel om de energiecrisis het hoofd te bieden.

Personeels- en HRM-beleid als hefboom dienstverlening

Ons personeels- en HRM-beleid is de hefboom voor zowel een uitstekende dienstverlening als voor het werkgeluk van onze medewerkers

AP72

ACT721 We treden naar buiten als een aantrekkelijke werkgever door een gevarieerd en concurrentieel verloningspakket te combineren met work-life balance mogelijkheden en voldoende groeikansen.

ACT722 We trekken voldoende en diverse talenten aan en verbinden die met onze organisatie. We vervullen een voorbeeldfunctie rond brede diversiteit en we realiseren een inclusieve en diversiteitsbewuste organisatiecultuur.

ACT723 Organisatieonderdelen kunnen rekenen op een professionele ondersteuning bij al hun personeelsprocessen van rekrutering over personeelsplanning tot en met exitgesprekken. We maken de processen helder en efficiënt via aangepaste digitale tools.

ACT724 We ontzorgen de medewerkers en leidinggevenden door een vlotte, professionele, gebruiksvriendelijke en efficiënte dienstverlening uit te bouwen, met speciale aandacht voor meer kwetsbare collega's

ACT725 Onze manier van evalueren is waarderend en resultaatgericht en werkt daardoor motiverend.

ACT726 We investeren in de toekomst van de medewerkers en van de organisatie door opleiding en een ontwikkelplan aan te bieden. We werken aan competentieontwikkeling via coaching, training, bijscholing, e-leren en leren op de werkvloer zelf. We voeren een personeels- en HRM-beleid dat de instroom en de doorstroom van diverse talenten stimuleert.

AP73	<p>ICT ontsluit potentieel van de organisatie ICT ontsluit mee het potentieel van de organisatie</p>	ACT731	De VGC bouwt een digitale omgeving uit die de doelstellingen en de werking van de organisatie ondersteunt.
		ACT732	We investeren in nieuwe digitaliseringsprojecten: het verruimen van het subsidieloket, de vernieuwing van het financieel beheer en van het personeelsbeheer, de introductie van een CRM-systeem voor onze communicatie en het plaats- en tijdsafhankelijk werken.
		ACT733	De VGC stelt een ICT-meerjarenplan op.
AP74	<p>Investeren in kwaliteit VGC-patrimonium We investeren in de kwaliteit van het VGC-patrimonium</p>	ACT741	We schakelen gepaste expertise voor studies, monitoring en innovatie in voor de realisatie van bouwprojecten en bouwprocessen.
		ACT742	We beheren het patrimonium op een efficiënte en duurzame manier.
		ACT743	We doen inspanningen om het energieverbruik van het VGC-patrimonium te verminderen en dragen bij aan een betere waterhuishouding.
		ACT744	We zorgen voor een veilige, conforme en functionele infrastructuur.
		ACT745	Bij investeringen aan ons patrimonium volgen we de principes van universal design, zodat VGC-gebouwen toegankelijker worden voor iedereen.
		ACT746	Met de integratie van hedendaagse kunst in onze bouw- en renovatieprojecten verrijken we de Brusselse publieke ruimte.
AP75	<p>Betrouwbaar financieel beheer en inzicht We zorgen voor een betrouwbaar financieel beheer en inzicht</p>	ACT751	We vereenvoudigen de financiële opvolging voor decentrale diensten, financiële medewerkers en budgethouders. Uitgangspunten zijn ondersteuning op maat, automatisering en digitalisering.
		ACT752	We voeren een nieuw begrotings- en rekeningstelsel in. We coördineren het financiële luik van de BBC-cyclus uit en voeren het uit.

- ACT753 De gemeenschapscentra en andere verbonden eigen vzw's kunnen rekenen op ondersteuning bij de boekhouding en de financiële administratie.
- ACT754 De leningenportefeuille beheren we efficiënt. Zo houden we controle over de schuldenlast. Een evenwichtig liquiditeitenbeheer zorgt zowel voor beschikbaarheid als voor optimalisatie van de middelen.
- ACT755 Met een doordacht debiteurenbeleid worden de ontvangsten beter opgevolgd. We onderzoeken waar bijsturing of nieuwe instrumenten nodig zijn.
- ACT756 We stroomlijnen de aankoopprocessen. We onderhandelen over betere voorwaarden. Waar mogelijk sluiten we raamcontracten af. We hebben aandacht voor duurzaamheid en lokale en sociale economie.
- ACT757 We zorgen voor een actief centraal beheer van verzekeringspolissen en contracten.

Hoofdstuk 3. TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING

1. Exploitatiebudget

Het exploitatiebudget van de Vlaamse Gemeenschapscommissie omvat de ontvangsten en de uitgaven die gewoonlijk minstens één keer per financieel boekjaar voorkomen en die te maken hebben met de regelmatige, gewone werking van het bestuur.

Wat de exploitatie-ontvangsten betreft, deze kunnen worden ingedeeld en geanalyseerd volgens hun soort. We onderscheiden de volgende belangrijke soorten:

- Ontvangsten uit de werking (vergoedingen die het bestuur krijgt voor geleverde prestaties);
- Fiscale ontvangsten en boetes;
- Algemene en specifieke werkingssubsidies;
- Financiële ontvangsten (bv. ontvangen dividenden, intresten op beleggingen).

Wat de exploitatie-uitgaven betreft, deze kunnen eveneens worden ingedeeld en geanalyseerd volgens hun soort. We onderscheiden de volgende belangrijke soorten:

- Aankoop van goederen en diensten (werkingskosten);
- Personeelskosten;
- Toegestane werkingssubsidies;
- Financiële uitgaven (bv. intresten van leningen).

De exploitatie-uitgaven voor 2024 werden beïnvloed door verschillende factoren. Enerzijds bleef de loonindexering een kostendrijver, anderzijds stabiliseerden de energieprijzen zich verder. Hierdoor bleven de werkingsuitgaven relatief onder controle. De toelichting is gebaseerd op de economische indeling van de uitgaven (zoals weergegeven in schema T2 van de financiële nota).

I. Exploitatieuitgaven	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2024	Mjp 2025
A. Operationele uitgaven	144.128.480	147.124.902	156.328.351	175.363.675	178.014.775
1. Goederen en diensten	19.120.969	18.162.649	17.865.919	22.663.130	23.344.368
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	74.156.891	77.736.448	83.642.136	93.072.564	95.369.635
<i>a. Politiek personeel</i>	0	0	0	0	0
<i>b. Vastbenoemd niet-onderwijzend personeel</i>	18.494.318	18.342.749	17.259.370	20.166.961	21.384.336
<i>c. Niet-vastbenoemd niet-onderwijzend personeel</i>	30.383.494	33.577.038	37.341.067	40.070.917	40.201.226
<i>d. Onderwijzend personeel ten laste van het bestuur</i>	4.548.313	4.283.682	6.077.622	7.353.837	7.380.035
<i>e. Onderwijzend personeel ten laste van andere overheden</i>	16.928.877	17.369.400	18.471.012	20.868.135	21.226.955
<i>f. Andere personeelskosten</i>	3.741.925	4.101.608	4.433.516	4.541.248	5.104.374
<i>g. Pensioenen</i>	59.965	61.970	59.549	71.466	72.708
3. Toegestane werkingssubsidies	49.626.499	49.880.961	53.384.763	57.956.695	58.357.340
4. Andere operationele uitgaven	1.224.121	1.344.844	1.435.534	1.671.287	943.431
B. Financiële uitgaven	6.522.249	8.869.557	9.280.746	9.707.500	12.280.659
1. Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden	6.513.050	8.862.338	9.273.302	9.693.500	12.266.659
<i>- aan financiële instellingen</i>	6.306.698	8.862.338	9.273.302	9.693.500	12.266.659
<i>- aan andere entiteiten</i>	206.352	0	0	0	0
2. Andere financiële uitgaven	9.199	7.219	7.443	14.000	14.000

1. Personeelsuitgaven

De personeelskosten bleven ook (in vergelijking met 2023) in 2024 stijgen, voornamelijk door baremieke verhogingen, indexeringen en een verdere uitbreiding van het personeelsbestand in een aantal beleidsdomeinen. In vergelijking met de geraamde uitgaven ligt de realisatiegraad lager, omwille van de niet volledige invulling van het personeelskader (incl. het onderwizend personeel) en de verschuiving van een aantal uitgaven van 2024 naar 2025 (o.m. de responsabiliseringsbijdrage: 1,6 miljoen EUR).

Jaar	Geraamd	Aangewend
2020	66.457.284	62.429.438
2021	72.943.165	68.456.069
2022	78.846.010	74.156.891
2023	85.887.249	77.736.448
2024	93.072.564	83.642.136

2. Werkingskosten

De werkingskosten bleven, ondanks de druk op prijzen voor dienstverlening en materialen, globaal gezien onder de raming. De daling van de energieprijzen ten opzichte van de voorgaande jaren en een aantal uitgaven die verschuiven naar 2025 speelde hierin een gunstige rol.

Jaar	Geraamd	Aangewend
2020	17.493.010	15.071.097
2021	18.782.467	15.658.119
2022	22.533.043	19.120.969
2023	21.518.780	18.162.649
2024	22.663.130	17.865.919

3. Overdrachten (subsidies)

De subsidies stegen in vergelijking met 2023. Dit komt voornamelijk omdat er binnen verschillende beleidsvelden verder werd ingezet op structurele ondersteuning van het werkveld, waarbij de indexering van een aantal subsidies ook in 2024 doorwerkte. Tegelijk was de realisatiegraad omwille van diverse reden lager dan initieel voorzien (o.m. brede school, flankerend onderwijsbeleid, subsidies kinderopvang, ...).

Jaar	Geraamd	Aangewend
2020	48.378.266	47.812.404
2021	49.793.714	47.417.311
2022	50.939.048	49.626.499
2023	50.755.233	49.880.961
2024	57.956.695	53.384.763

4. Exploitatie-ontvangsten

Binnen de exploitatie-ontvangsten bedragen de operationele ontvangsten in 2024 212,7 miljoen EUR. Dat is een stijging met 7,2 miljoen EUR ten opzichte van 2023 (205,5 miljoen EUR), en een stijging met 21,1 miljoen EUR ten opzichte van 2022 (191,6 miljoen EUR). Deze stijging wordt voornamelijk verklaard door de aanhoudende groei van de dotaties en werkingssubsidies, in het bijzonder door de opeenvolgende indexaties.

II. Exploitatieontvangsten (schema T2)	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2024	Mjp 2025
A. Operationele ontvangsten	191.593.090	205.512.469	212.688.226	215.023.400	216.842.736
1. Ontvangsten uit de werking	1.882.494	2.557.093	2.319.717	2.065.207	1.920.750
2. Boetes	0	0	0	0	0
3. Dotaties en werkingssubsidies	187.098.191	199.943.986	206.186.109	209.866.269	211.432.768
<i>a. Dotaties</i>	<i>152.044.390</i>	<i>164.436.720</i>	<i>169.092.798</i>	<i>169.157.763</i>	<i>171.794.716</i>
- van de federale overheid	20.242.954	22.410.464	22.569.111	22.530.000	23.188.000
- van de Vlaamse overheid	46.533.811	47.912.654	49.572.437	49.676.588	50.165.674
- van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	85.267.625	94.113.602	96.951.250	96.951.175	98.441.042
<i>b. Algemene werkingssubsidies</i>	<i>8.601.023</i>	<i>9.937.530</i>	<i>620.000</i>	<i>3.347.431</i>	<i>3.329.067</i>
- van de federale overheid	0	0	0	0	0
- van de Vlaamse overheid	8.593.922	9.905.530	620.000	3.347.431	3.329.067
- van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0	0	0	0	0
- van andere entiteiten	7.101	32.000	0	0	0
<i>c. Specifieke werkingssubsidies</i>	<i>26.452.778</i>	<i>25.569.735</i>	<i>36.473.311</i>	<i>37.361.076</i>	<i>36.308.985</i>
- van de federale overheid	0	0	0	0	0
- van de Vlaamse overheid	20.290.867	20.985.970	31.327.646	32.478.875	31.570.236
- van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1.654.897	4.374.550	4.146.566	4.651.701	4.671.749
- van andere entiteiten	4.507.014	209.214	999.100	230.500	67.000
4. Andere operationele ontvangsten	2.612.404	3.011.390	4.182.400	3.091.923	3.489.218
B. Financiële ontvangsten	579.342	5.215.954	7.164.388	276.000	210.000
III. Exploitatiesaldo	41.521.703	54.733.964	54.243.517	30.228.224	26.757.302

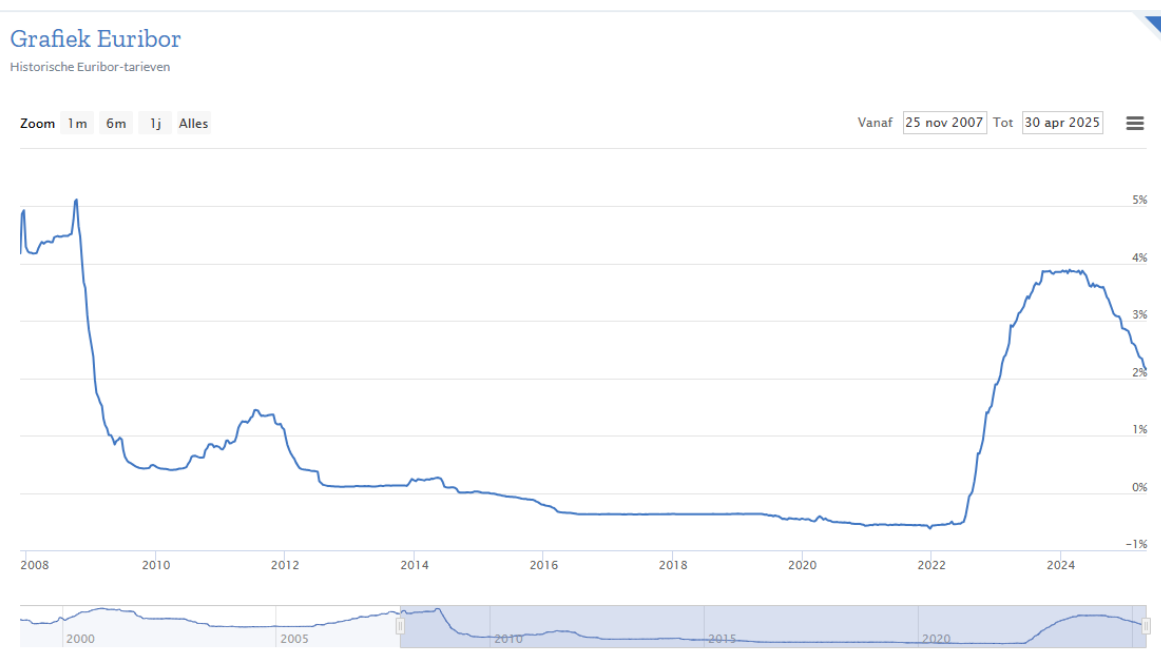
(basis T2 schema)

De ontvangsten uit dotaties bedragen in 2024 169,1 miljoen EUR, tegenover 164,4 miljoen EUR in 2023. De stijging komt voor rekening van alle overheidsniveaus, met een lichte toename bij de federale overheid (van 22,4 naar 22,6 miljoen EUR), de Vlaamse overheid (van 47,9 naar 49,6 miljoen EUR) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (van 94,1 naar 97,0 miljoen EUR). Deze groei bevestigt het structurele karakter van de interbestuurlijke financiering van de VGC.

Opmerkelijk is de stijging van de specifieke werkingssubsidies: van 25,6 miljoen EUR in 2023 naar 36,5 miljoen EUR in 2024. Dit verschil is in hoofdzaak het gevolg van een boekingstechnische aanpassing waarbij middelen die in het verleden als algemene werkingssubsidie werden geregistreerd, nu onder specifieke werkingssubsidies zijn opgenomen. De toename situeert zich hoofdzakelijk bij de Vlaamse overheid, die 31,3 miljoen EUR aan specifieke subsidies uitkeerde in 2024. De ontvangsten van andere entiteiten stijgen ook, tot bijna 1 miljoen EUR in 2024. Deze middelen houden verband met projectsubsidies en gerichte impulsen. Tegenover deze hogere specifieke ontvangsten staat bijgevolg ook een grote daling van de algemene werkingssubsidies die de VGC ontvangt en die in 2024 620.000 EUR bedragen, tegenover 9,9 miljoen EUR in 2023. Ook dat is dus voornamelijk toe te schrijven aan een reeks boekingstechnische aanpassingen waarbij middelen die in het verleden als algemene werkingssubsidie werden geregistreerd, nu onder specifieke werkingssubsidies zijn opgenomen.

De ontvangsten uit de eigen werking blijven stabiel en bedragen 2,3 miljoen EUR, licht lager dan in 2023 (2,6 miljoen EUR), maar nog steeds hoger dan in 2022 (1,9 miljoen EUR).

De financiële ontvangsten bedragen in 2024 7,2 miljoen EUR. Dit uitzonderlijk hoog bedrag houdt verband met het gunstige rendement op de thesauriemiddelen als gevolg van de renteontwikkeling op korte termijn.

(Euribor)

Het exploitatiesaldo bedraagt in 2024 54,2 miljoen EUR. Dit is quasi gelijk aan dat van 2023 (54,7 miljoen EUR), ondanks een lichte toename van de uitgaven. Het saldo ligt ruim boven het in het meerjarenplan voorziene niveau voor 2024 (30,2 miljoen EUR), wat wijst op een voorzichtige raming van zowel ontvangsten als uitgaven maar vooral ook aangeeft dat het College strikt het voorzichtigheidsprincipe heeft gehanteerd in een verkiezingsjaar en in lopende zaken.

2. Functionele en economische indeling van exploitatie-uitgaven

1 Functionele indeling

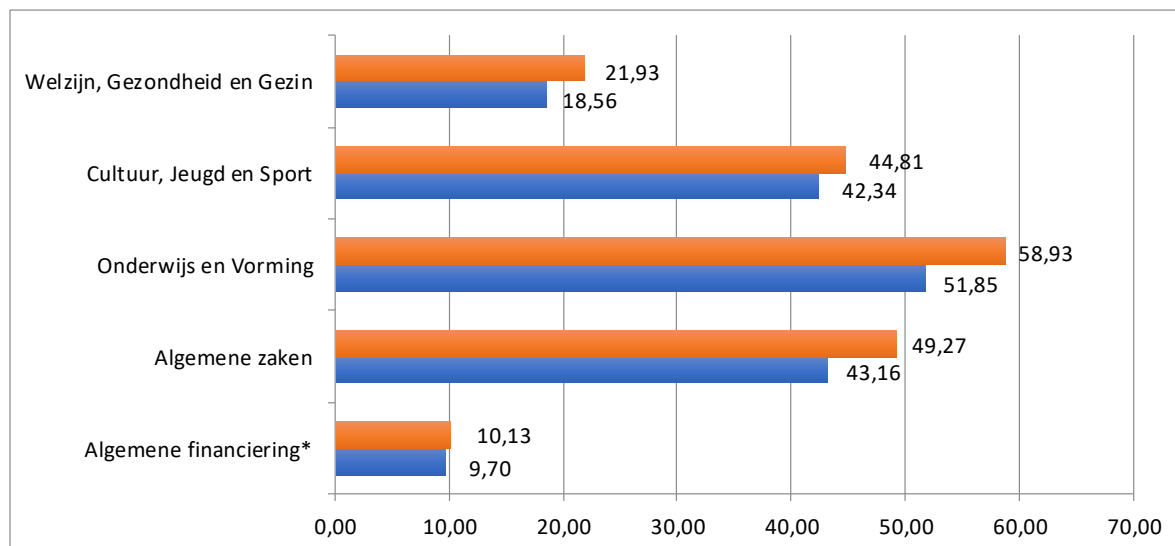
De functionele indeling geeft een overzicht van de uitgaven naar beleidsvelden, wat toelaat om de uitgaven per beleidsdomein te analyseren. Deze indeling sluit aan bij de beleidsstructuur van het strategisch meerjarenplan en de BBC-indeling.

Deze gestandaardiseerde functionele indeling moet enerzijds garanderen dat de Vlaamse overheid over de gewenste beleidsinformatie kan beschikken, en anderzijds een flexibel beheer aan de besturen toelaten.

De hoogste uitgaven werden in 2024 opnieuw geregistreerd in het beleidsveld Onderwijs en Vorming, gevolgd door Cultuur, Jeugd en Sport en Welzijn en Gezin. Daarnaast blijft ook het beleidsveld Algemene Financiering een belangrijk aandeel innemen, vooral door de centrale personeels- en werkingskosten.

De functionele verdeling van de uitgaven van de exploitatiebegroting (in miljoen EUR – schema T1)

	Rekening 2024		MJP 2024	
	%	Abs	%	Abs
Algemene financiering*	5,86	9,70	5,47	10,13
Algemene zaken	26,06	43,16	26,62	49,27
Onderwijs en Vorming	31,31	51,85	31,84	58,93
Cultuur, Jeugd en Sport	25,57	42,34	24,21	44,81
Welzijn, Gezondheid en Gezin	11,21	18,56	11,85	21,93
Totaal		165,60		185,07

*De rubriek 'Algemene financiering' is een verplicht te gebruiken rubriek. Het bevat de algemene werkingsmiddelen die niet kunnen worden gekoppeld aan een specifieke maatschappelijke dienstverlening (zoals financiële leasing, schuldbeheer, financiële transacties, ...).

2 Economische indeling

Voor het exploitatiebudget van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is de economische indeling de volgende:

- Goederen en diensten (o.m. nutsvoorzieningen, verzekeringen, huur, kantoorbenodigdheden, ...);
- Personeelskosten (bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen);
- Toegestane werkingssubsidies;
- Andere operationele uitgaven;
- Financiële uitgaven (schulden, andere financiële uitgaven).

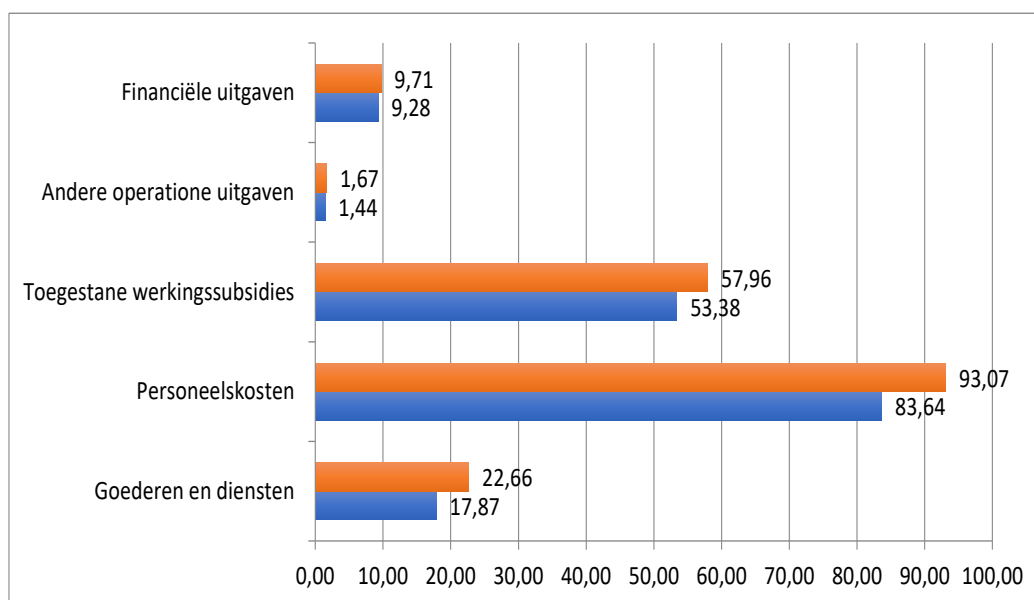
De verhoudingen tussen de uitgavencategorieën bleven in 2024 grotendeels gelijkaardig aan de vorige jaren, met personeelskosten als grootste uitgavenpost.

Ook de financiële kosten blijven in stijgende lijn, wat verklaard wordt door de renteontwikkeling op de markten en de opname van bijkomende leningen. Deze kosten blijven echter binnen het voorziene kader.

Naast de klassieke kostenposten zoals personeelsuitgaven, werkingssubsidies en subsidies (hieronder weergegeven), is er in 2024 ook een duidelijke stijging merkbaar in de post 'afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen' (zie schema J5). Deze bedraagt meer dan 42 miljoen EUR, wat ruim 4 keer meer is ten opzichte van 2023. Deze stijging houdt verband met het boekhoudkundig voorzien van de te betalen responsabiliseringsbijdrage voor de periode 2025-2030 (ic. 31,21 miljoen EUR). De cijfers zijn gebaseerd op laatste prognose van 25 oktober 2024 van de FPD (Federale Pensioendienst).

De economische verdeling van de uitgaven van de exploitatiebegroting (in miljoen EUR – schema T2)

	Rekening 2024		MJP 2024	
	%	Abs	%	Abs
Goederen en diensten	10,79	17,87	12,25	22,66
Personeelskosten	50,51	83,64	50,29	93,07
Toegestane werkingssubsidies	32,24	53,38	31,32	57,96
Andere operationele uitgaven	0,87	1,44	0,90	1,67
Financiële uitgaven	5,60	9,28	5,25	9,71
Totaal		165,61		185,07

3. Investeringsbudget

De investeringen omvatten enerzijds alle ontvangsten en uitgaven die invloed hebben op de omvang, de waarde of de instandhouding van het patrimonium van het bestuur (behalve de gewone onderhoudswerken) en anderzijds de investeringssubsidies die het bestuur geeft aan andere organisaties ter ondersteuning van hun investeringen. Ook de ontvangsten van leningen en toelagen die verband houden met die uitgaven behoren tot de investeringen, net als de investeringsbeleggingen en de vervroegde terugbetalingen van de leningen.

Bij de realisatie van de investeringsuitgaven dient rekening te worden gehouden met zowel de overgedragen aanwendungen als met de overgedragen nog beschikbare kredieten (met hun financiering) van 2024 naar 2025. Hiervoor verwijzen wij naar de titels 'Overzicht van de overgedragen aanwendungen' en 'Overzicht van de overgedragen kredieten en hun financiering' verder in dit document (deel 2.3).

I. Investeringsuitgaven (schema T2)	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2024	Mjp 2025
A. Investeringen in financiële vaste activa	0	0	0	0	0
1. Openbare besturen en ondernemingen	0	0	0	0	0
2. Andere aandelen en effecten	0	0	0	0	0
3. Borgtochten voor meer dan 1 jaar in contanten	0	0	0	0	0
B. Investeringen in materiële vaste activa	13.047.742	38.804.855	7.697.755	7.975.911	44.711.634
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	13.024.742	38.771.890	7.697.150	7.975.306	44.526.503
<i>a. Terreinen en gebouwen</i>	<i>10.732.511</i>	<i>10.014.667</i>	<i>6.037.215</i>	<i>6.037.215</i>	<i>33.185.339</i>
<i>b. Andere infrastructuur</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>c. Roerende goederen</i>	<i>2.292.231</i>	<i>2.620.697</i>	<i>1.937.802</i>	<i>1.938.091</i>	<i>11.341.164</i>
<i>d. Leasing en soortgelijke rechten</i>	<i>0</i>	<i>26.136.526</i>	<i>-277.867</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>e. Erfgoed</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1. Andere materiële vaste activa	23.000	32.965	605	605	185.131
<i>a. Onroerende goederen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>b. Roerende goederen</i>	<i>23.000</i>	<i>32.965</i>	<i>605</i>	<i>605</i>	<i>185.131</i>
C. Investeringen in immateriële vaste activa	903.247	364.828	631.122	631.122	2.749.095
D. Toegestane investeringssubsidies	44.579.587	28.786.360	19.151.362	19.151.362	92.100.031

1. Investerings in eigen infrastructuur

De investeringsuitgaven in eigen infrastructuur bedroegen in 2024 meer dan 8,3 miljoen EUR. Het grootste deel van deze investeringen situeerde zich opnieuw binnen de beleidsvelden Onderwijs en Vorming, en Cultuur, Jeugd en Sport. Binnen de sector Onderwijs werden onder meer middelen besteed aan de verdere uitbouw van campussen, aanpassing van schoolgebouwen, ICT-infrastructuur en studies voor toekomstige projecten.

Binnen Cultuur, Jeugd en Sport werd verder geïnvesteerd in Muntpunt, de gemeenschapscentra en sportinfrastructuur.

Beleidsdomein Algemene zaken

Rekening			Actieplan	Aangewend
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	uitleendienst	AP71	18.434,14
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	informatica	AP73	642.079,06
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	communicatie	AP31	0,00
21400000	Plannen en studies	gebouwen algemeen	AP74	1.917,74
24100000	Meubilair - gemeenschapsgoederen	gebouwen algemeen	AP74	42.286,79
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	gebouwen algemeen	AP71	0,00
24400000	Rollend materieel - gemeenschapsgoederen	gebouwen algemeen	AP71	8.099,90
26500000	Roerende goederen - andere materiële vaste activa	gebouwen algemeen	AP74	605,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	Renaissance	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	loods	AP74	25.637,72
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	loods	AP71	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	Leo II administratie	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	Marcqstraat	AP74	4.235,00
22000000	Terreinen - gemeenschapsgoederen	campus Nieuwland	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Nieuwland	AP74	52.742,85
21400000	Plannen en studies	campus Comenius	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Comenius	AP74	35.819,63
25000000	Terreinen en gebouwen in leasing - gemeenschapsgoederen	campus Comenius	AP75	1.478.051,17
21400000	Plannen en studies	campus Gallait	AP74	3.228,42
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Gallait	AP74	0,00
25000000	Terreinen en gebouwen in leasing - gemeenschapsgoederen	campus Gallait	AP75	-155.077,85
				2.158.059,57

Beleidsdomein Welzijn, Gezondheid en Gezin

Rekening			Actieplan	Aangewend
21400000	Plannen en studies	Gezin	AP24	9.196,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	Gezin	AP24	95.788,43
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	Dienstencentra	AP64	69.026,87
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	De Poolster	AP63	19.268,95
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	De Poolster	AP63	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	LOGO Brussel	AP62	2.420,00
				195.700,25

Beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport

Rekening			Actieplan	Aangewend
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	bibliotheekbeleid	AP53	0,00
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	Muntpunt	AP53	581.944,84
21400000	Plannen en studies	N22 algemeen	AP54	70.688,54
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	N22 algemeen	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	N22 algemeen	AP54	169.508,31
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	N22 algemeen	AP54	62.503,53
24100000	Meubilair - gemeenschapsgoederen	N22 algemeen	AP54	69.276,51
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	N22 algemeen	AP54	62.508,14
21400000	Plannen en studies	GC De Maalbeek	AP54	16.819,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	GC De Maalbeek	AP54	0,00
21400000	Plannen en studies	GC De Markten	AP54	69.624,59
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	GC De Markten	AP54	63.345,26
21400000	Plannen en studies	GC De Vaartkapoen	AP54	213.469,89
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	GC De Vaartkapoen	AP54	520.537,66
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	GC De Vaartkapoen	AP54	0,00
21400000	Plannen en studies	GC Nekkersdal	AP54	96.846,25
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	GC Nekkersdal	AP54	418.087,87
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	algemeen cultuurbeleid	AP53	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	algemeen cultuurbeleid	AP41	711,48
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	erfgoed	AP51	8.573,82
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	algemeen sportbeleid	AP61	38.902,47
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	algemeen sportbeleid	AP61	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	jeugddienst	AP22	1.505,97
21400000	Plannen en studies	Aximax	AP54	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	Aximax	AP74	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	Aximax	AP73	0,00
21400000	Plannen en studies	beheer andere eigen gebouwen	AP21	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	beheer andere eigen gebouwen	AP21	70.034,51
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	algemeen jeugdbeleid	AP21	0,00
				2.534.888,64

Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Rekening			Actieplan	Aangewend
21400000	Plannen en studies	campus Technologie	AP74	15.367,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP74	183.309,83
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP71	0,00
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP12	0,00
24100000	Meubilair - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP71	0,00
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP12	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	campus Technologie	AP73	91.808,25
21400000	Plannen en studies	campus Kasterlinden	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP74	4.325.307,23
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP71	0,00
23000000	Installaties, machines en uitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP12	0,00
24100000	Meubilair - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP71	11.083,24
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP12	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP73	188.458,29
25000000	Terreinen en gebouwen in leasing - gemeenschapsgoederen	campus Kasterlinden	AP74	-430.836,90
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus Zaveldal	AP74	0,00
24100000	Meubilair - gemeenschapsgoederen	campus Zaveldal	AP71	0,00
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	campus Zaveldal	AP12	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	campus Zaveldal	AP73	810,65
21400000	Plannen en studies	campus COOVI	AP74	0,00
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	campus COOVI	AP74	27.460,36
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	onderwijs en vorming algemeen	AP11	18.099,19
24200000	Kantooruitrusting - gemeenschapsgoederen	brede speelweken	AP25	0,00
24300000	Informaticamaterieel - gemeenschapsgoederen	brede speelweken	AP25	0,00
21400000	Plannen en studies	onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	133.964,70
22100000	Gebouwen - gemeenschapsgoederen	onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	45.400,26
25000000	Terreinen en gebouwen in leasing - gemeenschapsgoederen	onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	-1.170.003,21
				3.440.228,89

2. Investeringsubsidies

De VGC kende in 2024 voor 19,15 miljoen EUR aan investeringsubsidies toe. Deze werden hoofdzakelijk aangewend in de beleidsdomeinen Onderwijs en Vorming, Welzijn en Gezin, en Sport.

De investeringsubsidies blijven een belangrijk instrument om organisaties te ondersteunen bij het verbeteren van hun infrastructuur.

Omschrijving	Actieplan	Aangewend
stadsvernieuwing	AP55	511.787,00
N22 algemeen	AP54	0,00
culturele infrastructuur	AP53	597.465,06
subsidies sportinfrastructuur	AP61	443.457,19
subsidies voor jeugdinfrastructuur	AP21	338.017,31
campus COOVI	AP11	0,00
onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP71	197.051,50
onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	0,00
onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	0,00
onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	6.230.839,03
onderwijsinfrastructuur en uitrusting	AP11	5.865.878,95
algemeen sociaal - en welzijnsbeleid	AP71	10.800,00
algemeen sociaal - en welzijnsbeleid	AP64	1.460.278,54
preventieve gezinsondersteuning	AP24	0,00
geïntegreerd gezinsbeleid	AP24	280.065,78
algemeen kinderopvangbeleid	AP24	3.045.917,32
ondersteuning dienstencentra	AP64	69.804,29
gezondheidsbeleid	AP64	100.000,00
		19.151.361,97

3. Investeringsontvangsten

Wat de investeringsontvangsten betreft, liggen de gerealiseerde ontvangsten iets hoger dan de geraamde ontvangsten. Deze ontvangsten zijn in 2024 hoofdzakelijk gegenereerd via de Vlaamse Gemeenschap.

Het voornaamste verschil tussen het meerjarenplan (MJP 2024) en de rekening (Rek 2024) betreft

de rubriek 'Investeringsubsidies', van:

- de Vlaamse overheid: budgettair werd in het MJP een terugvordering van subsidies van AGION geormerkt als 'andere entiteit'. Bij de effectieve ontvangst en boeking (en aldus zo opgenomen in de Rekening 2024) werd de terugvordering geormerkt als 'Vlaamse overheid'.
- andere entiteiten: tov het MJP 2024 is er een meerontvangst omwille van terugvorderingen bij diverse organisaties in het kader van energiezorg.

II. Investeringsontvangsten (schema T2)	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2024	Mjp 2025
A. Verkoop van financiële vaste activa	0	0	0	0	0
1. Openbare besturen en ondernemingen	0	0	0	0	0
2. Andere aandelen en effecten	0	0	0	0	0
3. Borgtochten voor meer dan 1 jaar in contanten	0	0	0	0	0
B. Verkoop van materiële vaste activa	0	0	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
<i>a. Terreinen en gebouwen</i>	0	0	0	0	0
<i>b. Andere infrastructuur</i>	0	0	0	0	0
<i>c. Roerende goederen</i>	0	0	0	0	0
<i>d. Leasing en soortgelijke rechten</i>	0	0	0	0	0
<i>e. Erfgoed</i>	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	0	0	0	0
<i>a. Onroerende goederen</i>	0	0	0	0	0
<i>b. Roerende goederen</i>	0	0	0	0	0
C. Verkoop van immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	5.049.859,53	2.640.585,85	3.253.792,43	2.760.391,19	5.224.000,00
- van de federale overheid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- van de Vlaamse overheid	5.049.859,53	2.475.118,69	1.252.751,32	896.464,19	4.774.000,00
- van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	0,00	0,00	1.051.804,90	1.063.927,00	0,00
- van andere entiteiten	0,00	165.467,16	949.236,21	800.000,00	450.000,00

Omschrijving	Actieplan	Totaal geboekt
stadsvernieuwing	AP21	95.141
N22 algemeen	AP54	2.409.805
initiatieven stedelijk beleid	AP71	109.411
onderwijs en vorming algemeen	AP71	639.435
Totaal		3.253.792

4. Financiering

Onder financiering verstaan we zowel de op te nemen kredieten als de kapitaalsaflossingen in het kader van leningen en leasingcontracten voor onroerende goederen. Schema T4 toont de evolutie van de financiële schulden.

In 2023 werd een relatief groot bedrag aan nieuwe leningen opgenomen. Daardoor lag het volume aan aflossingen hoger dan in 2022, maar lager dan oorspronkelijk geraamd voor 2023. Dit verschil is toe te schrijven aan een lagere realisatiegraad van het investeringsbudget, en dus een lagere effectieve financieringsbehoefte. In 2024 werden geen nieuwe leningen afgesloten. De investeringsuitgaven werden maximaal geprefinancierd, wat uiteraard gevolgen zal hebben voor het volume aan leningen dat in 2025 nodig zal zijn om deze prefinanciering aan te zuiveren.

In functie van de opmerkingen die het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) formuleerde naar aanleiding van de jaarrekening 2023, werd in het kader van de opmaak van de jaarrekening 2024 een boekhoudkundige actualisatie doorgevoerd met betrekking tot de schulden inzake publiek-private-samenwerkingsprojecten (PPS) en soortgelijke leasingschulden.

Deze actualisatie heeft tot doel om de boekhoudkundige verwerking in overeenstemming te brengen met de actuele aflossingstabellen en PPS-overeenkomsten. Er is hierbij geen sprake van inhoudelijke wijzigingen in de contracten of beleidskeuzes, maar louter van correcties en preciseringen op basis van:

- verschillen tussen de voorziene en de effectieve startdatum van aflossingen;
- verschillen tussen de voorziene en de effectief ontvangen kwartaalfacturen;
- het correct verwerken van de afkoopsom op het einde van de aflossingsperiode in plaats van een eerdere toerekening;
- en het wegwerken van afrondingsverschillen.

Deze technische correcties hebben geleid tot zowel positieve als negatieve bijstellingen van de geboekte schuldaldi en aflossingen, met een saldo-impact van 277.867 EUR. Daarnaast is er een verwaarloosbaar afrondingsverschil van 0,04 EUR.

		Rek 2024	Mjp 2024
IV. Financieringssaldo	(a-b)	-8.917.377,40	-8.898.000,00
a. Ontvangsten		-277.866,83	0,00
b. Uitgaven		8.639.510,57	8.898.000,00

Basis: schema J2

I. Financieringsuitgaven	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2024	Mjp 2025
A. Vereffening van financiële schulden	6.870.197	8.139.877	8.639.511	8.898.000	10.727.425
1. Periodieke aflossingen van opgenomen leningen en leasings	6.870.197	8.139.877	8.639.511	8.898.000	10.727.425

Basis: schema T2

Financiële schulden op 31 december (schema T4)	Rek 2022	Rek 2023	Rek 2024	Mjp 2025
A. Financiële schulden op lange termijn	146.400.796	182.118.462	173.065.638	163.378.591
1. Financiële schulden op 1 januari	152.733.233	146.400.796	182.118.462	173.065.638
2. Nieuwe leningen	0	45.212.959	-277.867	4.411.060
3. Aflossingen	0	0	0	0
4. Overboekingen	-6.332.437	-9.495.293	-8.774.957	-12.145.639
5. Andere mutaties	0	0	0	-1.952.468
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	7.284.095	8.639.511	8.774.957	12.145.639
1. Financiële schulden op 1 januari	7.821.855	7.284.095	8.639.511	8.774.957
2. Aflossingen	-6.870.197	-8.139.877	-8.639.511	-10.727.425
3. Overboekingen	6.332.437	9.495.293	8.774.957	12.145.639
4. Andere mutaties	0	0	0	1.952.468
C. Financiële schulden op korte termijn	0	0	0	0
Totaal financiële schulden	153.684.890	190.757.972	181.840.595	175.524.230

Basis: schema T4

De tabel hierboven illustreert hetgeen reeds hoger in deze rubriek is besproken. De totale financiële schulden pieken in 2023 op 190,8 miljoen EUR en dalen nadien lichtjes tot 175,5 miljoen EUR in 2025. De daling is toe te schrijven aan beperkte nieuwe leningen en hogere aflossingen na 2023, maar houdt uiteraard nog geen rekening met de financieringen die voorzien worden in 2025 en 2026 (ic. de oplevering van 2 nieuwe PPS projecten en de daaraan verbonden leasingschulden) en de opname van allicht een beperkt aantal nieuwe leningen in diezelfde jaren.

De financiële schulden van de VGC bevinden zich in 2024 in een gecontroleerd traject. De VGC gebruikt haar exploitatieoverschot verstandig: aflossingen worden volledig gedekt en er zijn in 2024 geen nieuwe leningen opgenomen. Hierdoor verbetert de schuldpositie structureel, ondanks stijgende rentelasten. Deze aanpak is gezond en duurzaam, zeker in het licht van toekomstige investeringsnoden.

5. Bestemde gelden

Bestemde gelden (zie schema J2) zijn financiële middelen die binnen het meerjarenplan en het budget worden gereserveerd voor specifieke doelen in toekomstige boekjaren. Ze zijn vergelijkbaar met de vroegere reservefondsen onder het vorige begrotings- en rekeningstelsel (NGB), met dit verschil: algemene reservefondsen worden (op een paar nog in te zetten saldi uit het verleden na) niet langer ingezet voor exploitatie-uitgaven, maar uitsluitend voor investeringen. Voor elk van deze 'reservefondsen' moet dus een concrete bestemming worden aangeduid, doorgaans voor investeringen

Overzicht bestemde middelen	Rek 2024	Mjp 2024
Bestemde gelden - Lambermontfonds - debet	5.131.168,36	2.369.760,66
Bestemde gelden - Stedenfonds- debet	3.768.077,34	380.156,42
Bestemde gelden - Onderwijsfonds- debet	66.249.963,41	29.682.294,73
Bestemde gelden - Gezinsfonds - debet	9.538.097,77	4.565.113,87
Bestemde gelden - Bijzonder Investeringsfonds - debet	11.150.672,69	5.515.586,49
Totaal	95.837.979,57	42.512.912,17

Doordat de voorbije jaren een aantal investeringsuitgaven werd verschoven naar latere jaren, doorgaans omwille van opgelopen vertragingen in de ontwerp-, vergunnings- en/of bouwfase van de infrastructuurprojecten, werd er minder beroep gedaan op de beschikbare reservefondsen. Tegelijk werden bepaalde minderuitgaven en extra ontvangsten toegevoegd aan deze fondsen, als voorbereiding op toekomstige investeringen of als buffer tegen stijgende kosten bij lopende projecten.

6. Financieel evenwicht

De beleids- en beheerscyclus hanteert een specifieke definitie voor het verplichte financiële evenwicht. Het wordt geëvalueerd aan de hand van twee criteria.

Jaarlijkse evenwichtstoestand

Het **beschikbaar budgettaire resultaat** is de norm van het toestandsevenwicht en moet **jaarlijks groter zijn dan nul**. De norm houdt in dat het bestuur op het einde van het jaar meer budgettaire middelen overhoudt dan het plant uit te geven volgens het meerjarenplan of heeft uitgegeven volgens de jaarrekening. De **bestemde gelden** dienen van dit saldo te worden afgetrokken, omdat ze bewust tijdelijk worden gereserveerd voor toekomstige uitgaven. Het budgettaire resultaat van het boekjaar wordt opgebouwd uit het transactiesaldo van het exploitatiebudget en het investeringsbudget.

Resultaten (schema J2)		Rek 2024	Mjp 2024
I. Exploitatiesaldo	(a-b)	54.243.516,52	30.228.224,25
a. Ontvangsten		219.852.613,27	215.299.399,73
b. Uitgaven		165.609.096,75	185.071.175,48
II. Investeringsaldo	(a-b)	-24.226.446,89	-113.365.255,64
a. Ontvangsten		3.253.792,43	2.760.391,19
b. Uitgaven		27.480.239,32	116.125.646,83
III. Saldo exploitatie en investeringen	(I+II)	30.017.069,63	-83.137.031,39
IV. Financieringsaldo	(a-b)	-8.917.377,40	-6.807.000,00
a. Ontvangsten		-277.866,83	2.091.000,00
b. Uitgaven		8.639.510,57	8.898.000,00
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	(III+IV)	21.099.692,23	-89.944.031,39
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar		162.407.333,96	162.407.333,96
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	(V+VI)	183.507.026,19	72.463.302,57
VIII. Onbeschikbare gelden		0,00	0,00
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	(VII-VIII)	183.507.026,19	72.463.302,57

Het gecumuleerd budgettair resultaat is het saldo van alle ontvangsten en uitgaven, met inbegrip van het saldo van de vorige jaren. Het beschikbaar budgettair resultaat is in deze gelijk aan het gecumuleerd budgettair resultaat (voor aftrek van de bestemde gelden ic. begrotingsfondsen).

Overzicht bestemde gelden (schema J2)	Rek 2024	Mjp 2024
Bestemde gelden - Lambermontfonds - debet	5.131.168,36	2.369.760,66
Bestemde gelden - Stedenfonds- debet	3.768.077,34	380.156,42
Bestemde gelden - Onderwijsfonds- debet	66.249.963,41	29.682.294,73
Bestemde gelden - Gezinsfonds - debet	9.538.097,77	4.565.113,87
Bestemde gelden - Bijzonder Investeringsfonds - debet	11.150.672,69	5.515.586,49
Gecum. budg. resultaat na bestemde gelden	87.669.046,62	29.950.390,40

Ook na de aanwending van middelen voor de aanleg van reserves in de diverse begrotingsfondsen, blijft het beschikbaar budgettair resultaat positief.

Het beschikbaar budgettair resultaat is echter een gecumuleerd gegeven dat bestaat uit meerdere componenten. Het betreft geen vrij aanwendbaar overschot, maar omvat voornamelijk middelen die noodzakelijk zijn voor de toekomstige uitbetaling van verbintenissen die door de Vlaamse Gemeenschapscommissie zijn aangegaan tot en met het boekjaar 2024. Deze uitgaven zullen pas in de loop van het meerjarenplan of zelfs daarna effectief gefactureerd en uitbetaald worden.

Voor investeringsuitgaven worden de kredieten, naast via fondsen, ook gefinancierd met eigen middelen, met leningen en met specifieke subsidies. Indien deze middelen niet in fondsen werden ondergebracht, blijven ze deel uitmaken van het gecumuleerd budgettair resultaat.

Ook op het vlak van de exploitatie-uitgaven zijn er regelmatig specifieke ontvangsten, zoals subsidies, waarvan de besteding gespreid is over meerdere jaren. In functie van het uitgavenritme en het tijdstip van ontvangst, worden ook deze middelen tijdelijk opgenomen in het gecumuleerd budgettair resultaat. Ze moeten echter worden gereserveerd voor de financiering van bepaalde beleidsdomeinen, zoals het bibliotheekbeleid, erfgoed, onderwijs en gezin.

Het gecumuleerd budgettair resultaat moet dus gelezen worden in zijn juiste context: als een boekhoudkundig saldo met een duidelijke functionele bestemming, en niet als een vrij inzetbare financiële buffer.

Structureel evenwicht op lange termijn

Besturen moeten kunnen aantonen dat hun **autofinancieringsmarge (AFM) op het einde van de planningsperiode** ten minste nul is. Een positieve autofinancieringsmarge wijst immers op een structureel evenwicht. Met een positieve autofinancieringsmarge is het bestuur in staat om op een structurele wijze de bestaande leninglasten (aflossingen en interesten) te dragen. Deze AFM wordt gegenereerd via een overschot aan exploitatie-ontvangsten. Een positieve AFM schept ruimte om nieuwe investeringsuitgaven te doen, ofwel via bijkomende financiering via leningen ofwel rechtstreeks door eigen financiering. Voor de berekening neemt men eerst het verschil tussen de exploitatie-ontvangsten en -uitgaven (zonder de interesten). Daarvan trekt men de leninglasten (aflossingen en interesten) af.

Er is sedert 2020 ook sprake van de gecorrigeerde autofinancieringsmarge. De bedoeling hiervan is om na te gaan of financiële lasten worden doorgeschoven naar een volgende bestuursperiode door specifieke financiering-constructies op te zetten (bv. bullet-leningen). De VGC past dergelijke constructies niet toe. De (lopende) PPS-projecten hebben echter, gezien hun looptijd (tussen 27 en 30 jaar), uiteraard een impact op de (toekomstige) financiële lasten. Tegenover deze financiële lasten staan echter ontvangsten uit dotaties en ontvangsten vanuit inrichtende machten.

Autofinancieringsmarge (schema J2)	Rek 2024	Mjp 2024
I. Exploitatiesaldo	54.243.516,52	30.228.224,25
II. Netto periodieke aflossingen (a-b)	8.639.510,57	8.898.000,00
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	6.870.197	8.639.510,57
b. Periodieke terugvordering leningen	0,00	0,00
III. Autofinancieringsmarge (I-II))	45.604.005,95	21.330.224,25

Basis: schema J

De AFM op basis van de jaarrekening 2024 ligt hoger dan de raming in het meerjarenplan (eindbudget) voor datzelfde jaar. Dit is voornamelijk te wijten aan het beter dan geraamde exploitatiesaldo. Dat betekent dat de VGC in staat is om op een structurele wijze de bestaande leninglasten (aflossingen en interesten) te dragen binnen het exploitatiesaldo.

Een gedetailleerd overzicht is terug te vinden in het overzicht met BBC schema's in Deel II van dit document.